

Maria Brykowska, Józef Janowski

Odrzykoń, pow. Krosno

Informator Archeologiczny : badania 1, 353-354

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zabytki uzyskane w tegorocznym sezonie wykopaliskowym nawiązują ściśle do materiału zabezpieczonego w latach poprzednich. Reprezentują one charakterystyczne formy średniowiecznej kultury miejskiej.

O D R Z Y K O Ń, pow. Krosno

Zespół Badań nad Polskim
Średniowieczem UW i PW i
Muzeum w Krośnie

Badania prowadzili dr inż.arch. Maria Brykowska i mgr Józef Janowski (wykopaliska w piwnicy zamkowej), okresami od 13.VII. do 4. XI., finansowało PPRN i WKZ w Rzeszowie.

W roku 1967 rozpoczęto zamierzone na trzy lata prace, których głównym celem jest dostarczenie pełnego materiału naukowego (rozwarstwienie obiektu), pomiarowego i projektowo-kosztorysowego do wykonania w przyszłości trwałego zabezpieczenia ruin i uporządkowania najbliższego otoczenia zamku.

Zamek w Odrzykoniu składa się z czterech części (związanych funkcjonalnie w wieku XV-XVII): zamku górnego, średniego, dolnego korozyńskiego i dolnego odrzykońskiego. Budowany od przełomu wieku XIV/XV do wieku XVII.

W roku 1967 przygotowano stanowisko do przyszłych, kompleksowych badań: wytyczono siatkę arów (108 arów), założono 23 poziomy niwelacyjne, wykonano dokumentację fotograficzną obiektu oraz 70% pomiaru konserwatorskiego ruin (w skali 1:50). Ponadto - w ramach prac odgruzowawczych i przygotowań do trwałego zabezpieczenia sklepienia piwnicy zamku górnego - wyeksplorowano

zalegające w jej wnętrzu warstwy kulturowe. Piwnica zamkowa ma wymiary 7,5 x 4,25 (w przybliżeniu, gdyż kształt jej jest nieregularny).

Miażdżość zbadanych warstw wynosi 2,4 m. Zalegająca piwnicę ziemia składała się z dwóch warstw. Najwyżej zalegała warstwa rumoszu. Pod nią odsłonięto warstwę ziemi ciemno-szarej. Zawierała ona drobne ułamki naczyń glinianych, ułamki naczyń szklanych, fragmenty kafli, kilka drobnych przedmiotów z żelaza oraz płytki ceglanej posadzki. Chronologia zabytków odsłoniętych w wymienionej warstwie jest rozbieżna. Obok nielicznych ułamków ceramiki kultury łużyckiej, przypadającej na okres halsztacki(?) znaleziono fragmenty naczyń z końca XII i z XIII wieku, dużą ilość ceramiki z XIV i XV wieku oraz ułamki naczyń szklanych z wieku XVII.

Płytki posadzkowe i fragmenty kafli pochodzą z XVI i XVII wieku. Jednocześnie należy dodać, że na częściowo odsłoniętym dnie piwnicy, stanowiącym całość zalegał rumosze, przypadający na wiek XVII.

Jak się więc wydaje piwnica na górnym zamku odrzykońskim zasypiana była w wieku XVII. Ziemię do zasypywania piwnicy brano częściowo z dziedzica zamku dolnego, na którym podczas badań prowadzonych w 1958 r. natrafiono na ślady osady kultury łużyckiej.

P Ł O C K

Zakład Archeologii Wczesno-
średniowiecznej IHKM PAN

Badania prowadził: doc.dr Włodzimierz Szefrański, finansował IHKM PAN.